**NN 100/2018 (14.11.2018.), Zakon o zdravstvenoj zaštiti**

# HRVATSKI SABOR



Na temelju članka 89. Ustava Republike Hrvatske, donosim

## ODLUKU
### O PROGLAŠENJU ZAKONA O ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI

Proglašavam Zakon o zdravstvenoj zaštiti, koji je Hrvatski sabor donio na sjednici 31. listopada 2018.

Klasa: 011-01/18-01/124
Urbroj: 71-06-01/1-18-2
Zagreb, 5. studenoga 2018.

Predsjednica
Republike Hrvatske
**Kolinda Grabar-Kitarović,** v. r.

## ZAKON
### O ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI

DIO PRVI
OSNOVNE ODREDBE

Članak 1.

(1) Ovim se Zakonom uređuju načela i mjere zdravstvene zaštite, prava i obveze osoba u korištenju zdravstvene zaštite, nositelji društvene skrbi za zdravlje stanovništva, sadržaj i organizacijski oblici obavljanja zdravstvene djelatnosti te nadzor nad obavljanjem zdravstvene djelatnosti.

(2) Odredbe ovoga Zakona i na temelju njega donesenih podzakonskih propisa primjenjuju se i na obavljanje zdravstvene djelatnosti u Ministarstvu obrane i Oružanim snagama Republike Hrvatske te Ministarstvu pravosuđa, ako posebnim zakonom nije drukčije određeno.

Članak 2.

Ovim Zakonom u hrvatsko zakonodavstvo preuzimaju se sljedeće direktive:

– Direktiva 2003/88/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 4. studenoga 2003. o određenim vidovima organizacije radnog vremena (SL L 299, 18. 11. 2003.)

– Direktiva 2005/36/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 7. rujna 2005. o priznavanju stručnih kvalifikacija (Tekst značajan za EGP) (SL L 255, 30. 9. 2005.) kako je posljednji put izmijenjena Delegiranom odlukom Komisije (EU) 2016/790 od 13. siječnja 2016. o izmjeni Priloga V. Direktivi 2005/36/EZ Europskog parlamenta i Vijeća u odnosu na dokaze o formalnoj osposobljenosti i nazive tečajeva osposobljavanja (Tekst značajan za EGP) (SL L 134, 24. 5. 2016.)

– Direktiva Vijeća 2010/32/EU od 10. svibnja 2010. o provođenju Okvirnog sporazuma o sprečavanju ozljeda oštrim predmetima u bolničkom sektoru i zdravstvu koji su sklopili HOSPEEM i EPSU (Tekst značajan za EGP) (SL L 134, 1. 6. 2010.)

– Direktiva 2011/24/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 9. ožujka 2011. o primjeni prava pacijenata u prekograničnoj zdravstvenoj skrbi (SL L 88, 4. 4. 2011.).

Članak 3.

Izrazi koji se koriste u ovome Zakonu, a imaju rodno značenje, odnose se jednako na muški i ženski rod.

# DIO DRUGI
# ZDRAVSTVENA ZAŠTITA

## GLAVA I.
## DRUŠTVENA SKRB ZA ZDRAVLJE

### Članak 4.

Zdravstvena zaštita u smislu ovoga Zakona obuhvaća sustav društvenih, skupnih i individualnih mjera, usluga i aktivnosti za očuvanje i unaprjeđenje zdravlja, sprječavanje bolesti, rano otkrivanje bolesti, pravodobno liječenje te zdravstvenu njegu, rehabilitaciju i palijativnu skrb.

### Članak 5.

(1) Svaka osoba ima pravo na zdravstvenu zaštitu i na mogućnost ostvarenja najviše moguće razine zdravlja, u skladu s odredbama ovoga Zakona i zakona kojim se uređuje obvezno zdravstveno osiguranje u Republici Hrvatskoj.

(2) Svaka je osoba obvezna brinuti se o očuvanju i unaprjeđenju svoga zdravlja.

(3) Nitko ne smije ugroziti zdravlje drugih.

(4) Svaka osoba je u hitnim slučajevima obvezna pružiti prvu pomoć ozlijeđenoj ili bolesnoj osobi i omogućiti joj pristup do hitne medicinske pomoći.

### Članak 6.

(1) Republika Hrvatska mjerama gospodarske i socijalne politike stvara uvjete za provođenje zdravstvene zaštite, kao i uvjete za zaštitu i očuvanje te poboljšanje zdravlja stanovništva te usklađuje djelovanje i razvoj na svim područjima zdravstva u svrhu osiguranja ostvarivanja zdravstvene zaštite stanovništva.

(2) Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave u skladu s utvrđenim pravima i obvezama osiguravaju uvjete za zaštitu, očuvanje i poboljšanje zdravlja stanovništva, organiziraju i osiguravaju ostvarivanje zdravstvene zaštite na svom području.

### Članak 7.

(1) Republika Hrvatska svoja prava, obveze, zadaće i ciljeve na području zdravstvene zaštite ostvaruje tako da:

– planira zdravstvenu zaštitu i određuje strategiju razvoja zdravstvene zaštite

– osigurava zakonsku osnovu za ostvarivanje ciljeva zdravstvene zaštite

– mjerama porezne i gospodarske politike potiče razvijanje zdravih životnih navika

– osigurava uvjete za zdravstveno prosvjećivanje stanovništva

– osigurava uvjete za provođenje nacionalnih strategija i programa na području zdravstva

– osigurava uvjete za opskrbu stanovništva djelotvornim, kvalitetnim i neškodljivim krvnim pripravcima i presadcima ljudskog podrijetla (organi, tkiva i stanice) na načelima dobrovoljnog, neplaćenog darivanja i samodostatnosti

– osigurava razvoj integriranog zdravstveno-informacijskog sustava u Republici Hrvatskoj

– osigurava razvoj sustava telemedicine u Republici Hrvatskoj

– osigurava razvoj znanstvene djelatnosti na području zdravstvene zaštite

– osigurava uvjete za edukaciju zdravstvenih radnika

– osigurava društvenu skrb za zdravlje radnika provođenjem mjera na području zaštite zdravlja radnika od štetnih čimbenika radnog okoliša mjerama koje radnicima osiguravaju zaštitu od fizikalnih, kemijskih i bioloških štetnosti na radu i u radnom okolišu, te zaštitu od povećanih psihosocijalnih rizika.

(2) Republika Hrvatska ostvaruje društvenu skrb za zdravlje svojih stanovnika i provođenjem mjera na području zaštite zdravlja od štetnih čimbenika okoliša mjerama koje stanovništvu osiguravaju zdravstveno ispravnu hranu i vodu za ljudsku potrošnju, vodu za rekreaciju i ostale vode, predmete opće uporabe, zaštitu od buke, kakvoću zraka, kao i mjerama za neškodljivo zbrinjavanje otpadnih tvari, mjerama zaštite zdravlja od štetnog djelovanja kemikalija te za zaštitu od izvora ionizirajućih i neionizirajućih zračenja.

(3) Mjere iz stavka 2. ovoga članka provode se sukladno programu mjera zaštite zdravlja od štetnih čimbenika okoliša koji na prijedlog Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, a uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za zaštitu okoliša, odlukom donosi ministar nadležan za zdravstvo (u daljnjem tekstu: ministar).

### Članak 8.

(1) Plan zdravstvene zaštite Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Plan zdravstvene zaštite), na temelju analize stanja zdravlja stanovništva i zdravstvenih potreba stanovništva te osiguravajući svrsishodnu podjelu rada, a uzimajući u obzir raspoloživa sredstva te kadrovske i druge mogućnosti, uz prethodno pribavljeno mišljenje Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, nadležnih komora te Hrvatskog liječničkog zbora, odlukom donosi ministar.

(2) Ako tijelo iz stavka 1. ovoga članka u roku od 30 dana od dana kada je zatraženo ministru ne dostavi mišljenje iz stavka 1. ovoga članka, smatra se da je dalo pozitivno mišljenje.

Članak 9.

Plan zdravstvene zaštite sadrži:

– zadaće i ciljeve zdravstvene zaštite

– prioritetna razvojna područja

– osnove razvoja sustava zdravstvene zaštite

– zdravstvene potrebe stanovništva od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku

– specifične potrebe i mogućnosti ostvarivanja zdravstvene zaštite na potpomognutom području ili području s razvojnim posebnostima

– nositelje zadaća i rokove za ostvarivanje plana zdravstvene zaštite

– osnove razvoja zdravstvene djelatnosti po razinama, uključujući izobrazbu i usavršavanje radnika u sustavu zdravstva

– mjerila za određivanje mreže javne zdravstvene službe uzimajući u obzir dostupnost zdravstvene zaštite po područjima.

Članak 10.

(1) Republika Hrvatska iz državnog proračuna osigurava sredstva za:

– programiranje, usklađivanje, provođenje i praćenje izvršenja zdravstvenog prosvjećivanja i odgoja stanovništva te promicanja zdravlja u skladu s Planom zdravstvene zaštite

– proučavanje i praćenje stanja zdravlja stanovništva

– proučavanje i praćenje utjecaja čimbenika okoliša na zdravlje stanovništva

– ostvarivanje programa za poboljšanje zdravlja stanovnika

– epidemiološko praćenje, sprječavanje i suzbijanje zaraznih bolesti i kroničnih nezaraznih bolesti i bolesti ovisnosti

– zdravstveno-statističku djelatnost od važnosti za Republiku Hrvatsku, uključujući državne registre kojima se prati zdravstveno stanje i pobol stanovništva te baze podataka od javnozdravstvenog interesa

– hitnu medicinsku pomoć osobama s prebivalištem u Republici Hrvatskoj i osobama nepoznatog prebivališta koje nemaju obvezno zdravstveno osiguranje i nemaju sredstava za podmirenje troškova zdravstvene zaštite

– zdravstvenu zaštitu stranaca sukladno posebnom zakonu kojim se uređuje područje zdravstvene zaštite stranaca u Republici Hrvatskoj

– osiguranje razvoja sustava telemedicine te izgradnju i održavanje informacijsko-komunikacijske infrastrukture u Republici Hrvatskoj

– financiranje znanstvene djelatnosti na području zdravstvene zaštite

– prikupljanje i pripremu medicinskih pripravaka i presadaka ljudskog podrijetla (organi, tkiva i stanice te krvni pripravci)

– provođenje mjera zdravstvene ekologije od interesa za Republiku Hrvatsku, sukladno programu mjera iz članka 7. stavka 3. ovoga Zakona

– osiguranje i praćenje provođenja, zaštite i promicanja prava pacijenata

– osiguravanje uvjeta za zdravstveno prosvjećivanje stanovništva

– osiguravanje uvjeta za edukaciju zdravstvenih radnika

– druge zadaće iz svoje nadležnosti određene ovim Zakonom.

(2) Republika Hrvatska osigurava sredstva za investicijsko ulaganje i investicijsko i tekuće održavanje zdravstvenih ustanova – prostora, medicinske i nemedicinske opreme i prijevoznih sredstava te za informatizaciju zdravstvene djelatnosti, sukladno planu i programu mjera zdravstvene zaštite u mreži javne zdravstvene službe za zdravstvene ustanove čiji je osnivač, kao i za pokriće gubitaka zdravstvenih ustanova čiji je osnivač.

(3) Iznimno od odredbe stavka 2. ovoga članka, Republika Hrvatska osigurava sredstva za investicijsko ulaganje u bolnice i investicijsko ulaganje u sve zdravstvene ustanove čiji su osnivači jedinice područne (regionalne) samouprave odnosno Grad Zagreb ili jedinice lokalne samouprave, a nalaze se na potpomognutim područjima.

(4) Republika Hrvatska osigurava i sredstva za investicijsko ulaganje u zdravstvene ustanove čiji su osnivači jedinice područne (regionalne) samouprave odnosno Grad Zagreb ili jedinice lokalne samouprave, u slučaju potrebe saniranja posljedica prouzrokovanih elementarnom nepogodom odnosno drugom katastrofom.

Članak 11.

(1) Jedinica područne (regionalne) samouprave odnosno Grad Zagreb ostvaruje svoja prava, obveze, zadaće i ciljeve na području zdravstvene zaštite tako da:

– osigurava popunjavanje mreže javne zdravstvene službe u suradnji s jedinicama lokalne samouprave na svom području

– organizira rad ustanova čiji je osnivač

– koordinira i organizira rad svih pravnih i fizičkih osoba koje na području jedinice područne (regionalne) samouprave odnosno Grada Zagreba obavljaju zdravstvenu djelatnost

– sukladno Planu zdravstvene zaštite donosi plan zdravstvene zaštite za područje jedinice područne (regionalne) samouprave odnosno Grada Zagreba

– za područje jedinice područne (regionalne) samouprave odnosno Grada Zagreba donosi jednogodišnje i trogodišnje planove promicanja zdravlja, prevencije te ranog otkrivanja bolesti

– organizira i provodi javnozdravstvene mjere sukladno planovima iz podstavaka 4. i 5. ovoga stavka

– organizira provedbu postupaka objedinjene javne nabave za zdravstvene ustanove čiji je osnivač

– u suradnji s ministarstvom nadležnim za zdravstvo (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) i Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje (u daljnjem tekstu: Zavod) osigurava provođenje specifičnih mjera te pružanje zdravstvene zaštite na otocima, rijetko naseljenim i nerazvijenim područjima.

(2) U ostvarivanju svojih prava, obveza, zadaća i ciljeva na području zdravstvene zaštite jedinica područne (regionalne) samouprave odnosno Grad Zagreb osigurava sredstva za:

– provođenje javnozdravstvene, epidemiološke i zdravstvenoekološke djelatnosti te prevenciju bolesti na svom području

– provođenje mjera zdravstvene ekologije, i to: ispitivanje hrane i predmeta opće uporabe, ispitivanje vode za ljudsku potrošnju, ispitivanje štetnih utjecaja onečišćenja zraka na zdravlje ljudi, ispitivanje buke i ispitivanje onečišćenja tla te voda namijenjenih kupanju i rekreaciji, od interesa za jedinicu područne (regionalne) samouprave odnosno Grad Zagreb sukladno programu mjera iz članka 7. stavka 3. ovoga Zakona

– hitnu medicinu na svojem području, ako to ne osigurava Republika Hrvatska

– organizaciju i rad mrtvozorničke službe.

(3) Jedinice područne (regionalne) samouprave odnosno Grad Zagreb i jedinice lokalne samouprave osiguravaju sredstva za investicijsko ulaganje i investicijsko i tekuće održavanje zdravstvenih ustanova – prostora, medicinske i nemedicinske opreme i prijevoznih sredstava te za informatizaciju zdravstvene djelatnosti, sukladno planu i programu mjera zdravstvene zaštite i mreži javne zdravstvene službe, kao i za pokriće gubitaka zdravstvenih ustanova čiji su osnivač.

(4) Odluku o mjerilima za osiguranje elemenata standarda za investicijsko ulaganje i investicijsko i tekuće održavanje te za informatizaciju zdravstvene djelatnosti iz stavka 3. ovoga članka, koja će biti temelj za planiranje potpora iz državnog proračuna Republike Hrvatske, jednom godišnje donosi Vlada Republike Hrvatske.

(5) Jedinica područne (regionalne) samouprave odnosno Grad Zagreb i jedinica lokalne samouprave može osigurati sredstva za zdravstvenu zaštitu stanovnika na svom području iznad standarda utvrđenih obveznim zdravstvenim osiguranjem.

(6) Ugovorom između jedinice područne (regionalne) samouprave odnosno Grada Zagreba, jedinice lokalne samouprave, turističke zajednice i zdravstvene ustanove, trgovačkog društva koje obavlja zdravstvenu djelatnost ili privatnoga zdravstvenog radnika uređuje se organiziranje i financiranje provođenja mjera zdravstvene zaštite za povećani broj korisnika zdravstvene zaštite koje se pružaju turistima.

(7) Na području na kojem je zbog tranzita i/ili boravka turista povećan broj korisnika zdravstvene zaštite jedinica područne (regionalne) samouprave odnosno Grad Zagreb u suradnji s jedinicama lokalne samouprave obvezan je s ministarstvom nadležnim za turizam i turističkim zajednicama, upraviteljima prometnica u Republici Hrvatskoj, Hrvatskim autoklubom, Hrvatskim ronilačkim savezom i društvima za osiguranje osigurati povećani broj timova hitne medicinske službe na svojem području u odnosu na broj timova određenih mrežom hitne medicine.

(8) Organizatori javnih priredbi i drugih oblika okupljanja obvezni su s obzirom na očekivani broj sudionika ili narav okupljanja osigurati prisutnost tima/timova hitne medicinske službe tijekom održavanja okupljanja te snositi troškove organizacije hitne medicinske službe.

(9) Ugovorom između pravne ili fizičke osobe koja obavlja turističku djelatnost i zdravstvene ustanove, trgovačkog društva koje obavlja zdravstvenu djelatnost odnosno privatnog zdravstvenog radnika uređuje se organiziranje i financiranje provođenja mjera zdravstvene zaštite koje se pružaju turistima.

Članak 12.

(1) Radi ostvarivanja prava, obveza, zadaća i ciljeva na području zdravstvene zaštite na svom području jedinica područne (regionalne) samouprave odnosno Grad Zagreb osniva Savjet za zdravlje.

(2) Broj članova Savjeta za zdravlje i druga pitanja od važnosti za rad Savjeta određuju se statutom jedinice područne (regionalne) samouprave odnosno Grada Zagreba, pri čemu treba osigurati sudjelovanje predstavnika jedinica lokalne samouprave, komora u zdravstvu, strukovnih udruženja, udruga za zaštitu prava pacijenata te sindikata i poslodavaca u zdravstvu kao članova Savjeta.

(3) Radi ostvarivanja zadaća iz stavka 2. ovoga članka Savjet za zdravlje daje mišljenje na prijedlog plana zdravstvene zaštite za područje jedinice područne (regionalne) samouprave odnosno Grada Zagreba te predlaže mjere za ostvarivanje dostupnosti i kvalitete zdravstvene zaštite u jedinici područne (regionalne) samouprave odnosno Gradu Zagrebu.

## GLAVA II.
## NAČELA ZDRAVSTVENE ZAŠTITE

Članak 13.

Zdravstvena zaštita stanovništva Republike Hrvatske provodi se na načelima sveobuhvatnosti, kontinuiranosti, dostupnosti i cjelovitog pristupa u primarnoj zdravstvenoj zaštiti, specijaliziranog pristupa u specijalističko-konzilijarnoj i bolničkoj zdravstvenoj zaštiti te na načelima supsidijarnosti i funkcionalne integracije.

Članak 14.

Sveobuhvatnost zdravstvene zaštite uključuje cjelokupno stanovništvo Republike Hrvatske u provedbi odgovarajućih mjera zdravstvene zaštite u skladu s ovim Zakonom i zakonom kojim se uređuje obvezno zdravstveno osiguranje.

Članak 15.

(1) Kontinuiranost zdravstvene zaštite postiže se ukupnom organizacijom zdravstvene djelatnosti, osobito na razini primarne zdravstvene djelatnosti koja pruža neprekidnu zdravstvenu zaštitu stanovništvu kroz sve životne dobi.

(2) U osiguranju kontinuiranog djelovanja, sustav zdravstvene djelatnosti u Republici Hrvatskoj mora biti međusobno funkcionalno povezan i usklađen.

Članak 16.

(1) Dostupnost zdravstvene zaštite ostvaruje se takvim rasporedom zdravstvenih ustanova, trgovačkih društava koja obavljaju zdravstvenu djelatnost i zdravstvenih radnika na području Republike Hrvatske koji će omogućiti stanovništvu podjednake uvjete zdravstvene zaštite, osobito na primarnoj razini zdravstvene djelatnosti.

(2) Dostupnost zdravstvene zaštite na svom području jedinica područne (regionalne) samouprave odnosno Grad Zagreb u suradnji s jedinicama lokalne samouprave osigurava koordiniranjem i organiziranjem rada svih pravnih i fizičkih osoba koje na njezinu području obavljaju zdravstvenu djelatnost te sudjelovanjem u osiguravanju sredstava za provođenje zdravstvene zaštite na svom području.

Članak 17.

Načelo cjelovitog pristupa primarne zdravstvene zaštite osigurava se provođenjem objedinjenih mjera za unaprjeđenje zdravlja i prevenciju bolesti te liječenjem, zdravstvenom njegom, rehabilitacijom te palijativnom skrbi.

Članak 18.

Načelo specijaliziranog pristupa osigurava se organiziranjem i razvijanjem posebnih specijaliziranih kliničkih, javnozdravstvenih dostignuća i znanja te njihovom primjenom u praksi.

Članak 19.

Načelo supsidijarnosti osigurava pružanje zdravstvenih usluga na najnižoj razini pružanja zdravstvene zaštite na kojoj je to moguće, sukladno strategijama i planovima u području zdravstva.

Članak 20.

Načelo funkcionalne integracije osigurava suradnju zdravstvenih ustanova na svim razinama zdravstvene djelatnosti, uz restrukturiranje na osnovi zajedničkog razvoja, unaprjeđenja i usklađivanja procesa upravljanja, dijagnostičko-terapijskih postupaka, dobre kliničke prakse, kao i svih drugih oblika operativnih metodologija usmjerenih prema boljoj kvaliteti zdravstvenih usluga, ishoda liječenja te povećanoj djelotvornosti i dugoročnoj racionalizaciji troškova sustava zdravstva.